

خبر

رشد کم سابقه صادرات بخش تعاون

صادرات بخش تعاون در ۳ ماهه نخست سال ۱۴۰۲ بالغ بر ۱۸۵.۳۳ میلیون دلار است که این میزان نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۶۱.۰۳ درصد افزایش داشته است. بر اساس داده‌های این گزارش، در سه ماهه نخست سال ۱۴۰۲ در راستای تحقق مأموریت تبیین شده و دستیابی به چشم‌انداز ترسیم شده برای توسعه صادرات بخش تعاونی کشور برنامه‌هایی تدوین شده بود که منجر به شناسایی کشورهای توانمندسازی تعاونی‌ها در امر صادرات، گسترش رقابت‌پذیری محصولات و خدمات شرکت‌های تعاونی و برندسازی شرکت‌های تعاونی در راستای افزایش صادرات خواهد شد.

در حوزه صادرات بخش تعاون نیز اقداماتی صورت گرفته است که از آن میان می‌توان به حمایت از حضور تعاونی‌ها در نمایشگاه‌های خارجی و داخلی، انعقاد تفاهمنامه همکاری فی‌مابین معاونت امور تعاون و گمرک جمهوری اسلامی ایران در راستای تسریع و تسهیل ارائه خدمات به شرکت‌های تعاونی اشاره کرد.

صادرات محصولات تولیدی و خدمات، بستر مناسب برای بهره‌وری و افزایش کیفیت محصولات و خدمات تعاونی‌ها را فراهم می‌کند که می‌تواند به‌عنوان یکی از محرک‌ها در افزایش سهم تعاون در اقتصاد کشور باشد. تحقق این امر می‌تواند در راستای ارزآوری و کمک به افزایش تولید ناخالص ملی و همچنین توسعه بازار شرکت‌های تعاونی کمک‌کننده باشد. مبحث بعدی این گزارش مربوط به صادرات کالا در بخش تعاون است. در این بخش با ۲ شکل از صادرات روبه‌رو هستیم؛ صادرات مستقیم که شامل صادرات کالاهایی می‌شود که از مبادی گمرک و با کارت بازرگانی به نام تعاونی‌ها صادر شده و صادرات غیرمستقیم که مربوط به کالاهای صادراتی است که توسط تعاونی‌ها تولید شده اما صادرات آنها توسط تعاونی‌ها انجام نشده است.

پنج کشور نخست هدف صادراتی محصولات شرکت‌های تعاونی؛ عراق با ۲۳ درصد، افغانستان با ۱۳ درصد، امارات متحده عربی با ۱۰ درصد، کویت با ۷ درصد و عمان با ۵ درصد هستند که در مجموع بیش از ۵۸ درصد از کل حجم صادرات بخش تعاون را به خود اختصاص داده‌اند. همچنین بیشترین گروه‌های صادرات کالایی شرکت‌های تعاونی متشکل از صنایع غذایی، فلزات، صنایع وابسته کشاورزی و گردشگری هستند. در میان استان‌های کشور، بالاترین عملکرد صادراتی تعاونی‌ها به ترتیب مربوط به استان‌های خراسان رضوی، آذربایجان شرقی، فارس، بوشهر و تهران است. در بهار ۱۴۰۲ بخش تعاونی ایران با صادرات ۱۸۵.۳۳ میلیون دلاری، سهم ۱.۴۹ درصدی از صادرات کل کشور را به خود اختصاص داده است.

در همین بازه زمانی ۱۹.۵ درصد بوده است. این پیشرفت نشان می‌دهد که برنامه اشتغالزایی دولت سیزدهم، امسال از سال گذشته ۴ درصد جلوتر است.

مطابق با داشبورد عملکرد دستگاهی اشتغال کشور وزارت صنعت، معدن و تجارت، کمیته امداد امام خمینی (ره) و جهادکشاورزی بیشترین ثبت اشتغال کشوری را تاکنون داشته‌اند. بر پایه آخرین آمار دریافتی از داشبورد تمام‌شماری سامانه رصد اشتغال کشور به تفکیک استان‌های کشور، بیشترین درصد پیشرفت تعهد اشتغال استانی مربوط به استان‌های قزوین، سمنان و هرمزگان است و کمترین درصد پیشرفت به استان‌های چهارمحال و بختیاری، لرستان و اصفهان تعلق دارد. این آمار مبتنی بر کد ملی بوده و ثبتی مبنای می‌باشد و قابل راستی‌آزمایی هستند.

ارتقای کیفیت مشاغل ایجاد شده
بازخوانی همزمان رشد بیش از ۴ درصدی اشتغالزایی دستگاه‌های متعهد و رشد ۱۷ درصدی اشتغال تمام‌وقت در کشور نشان می‌دهد که فضای اشتغال به سمت تمرکز بر بازار کار رسمی و شایسته پیش رفته است. فرصت‌های شغلی ایجاد شده توسط دستگاه‌های دولتی و اجرایی، در زمره مشاغل تمام‌وقت و باکیفیت محسوب می‌شوند و به همین دلیل می‌توان استدلال کرد که با اشتغالزایی در این حوزه، از میزان اشتغال پاره‌وقت و در سطحی فراتر، اشتغال کاذب کاسته شده است.

اشتغال تمام وقت یکی از مؤلفه‌های اصلی اشتغال شایسته است که توسط سازمان بین‌المللی کار توصیه شده است. کار پاره‌وقتی که از امنیت شغلی نسبی برخوردار نباشد و با درآمد آن نتوان هزینه‌های حداقلی زندگی را تأمین کرد، «شغل شایسته» محسوب نمی‌شود. در این فضا، بهبود ۱۷ درصدی آمار اشتغال تمام وقت در کشور، یک اتفاق مثبت و یک گام رو به جلو در راستای تأمین فرصت‌های شغلی شایسته برای نیروهای جوانی کار به حساب می‌آید.

در این راستا، بخشی از اقدامات مداخله‌ای دولت مانند راه‌اندازی طرح‌های اشتغالزایی، پرداخت تسهیلات حمایتی و ترجیحی اشتغال برای تثبیت و پایدارسازی مشاغل و فرصت‌های شغلی برای بهبود کیفی اشتغال بوده است.

بر پایه آخرین آمار دریافتی از داشبورد تمام‌شماری سامانه رصد اشتغال کشور به تفکیک استان‌های کشور، بیشترین درصد پیشرفت تعهد اشتغال استانی مربوط به استان‌های قزوین، سمنان و هرمزگان است. همچنین مطابق با داشبورد عملکرد دستگاهی اشتغال کشور وزارت صنعت، معدن و تجارت، کمیته امداد امام خمینی (ره) و جهادکشاورزی بیشترین ثبت اشتغال کشوری را تاکنون داشته‌اند

شغل برسد. رشد تولید ناخالص داخلی به بیش از ۶ درصد در بهار سال جاری و افزایش رشد بخش صنعت و همچنین رشد اشتغالزایی در روستاها از مهم‌ترین دلایل افزایش رشد اشتغالزایی در نیمه دوم سال جاری است که در این بازه زمانی اشتغالزایی به ثمر خواهد نشست.

رشد عملکردی دستگاه‌های اجرایی در حوزه اشتغالزایی
تعدادی از دستگاه‌ها و نهادهای اجرایی کشور در برنامه اشتغالزایی دولت متعهد به ایجاد یا حمایت از اشتغال شده بودند که براساس آمارهای ارائه شده، میزان عملکردشان یا به عبارتی تعهدشان به برنامه اشتغالزایی به ۲۴ درصد رسیده در حالی که این میزان در سال گذشته

عکس: ایران

داده‌های سامانه ملی رصد اشتغال به روز شد

ثبت ۴۶۰ هزار شغل جدید در نیمه نخست امسال

رشد ۴۲ درصدی اشتغالزایی از ابتدای سال تا پایان شهریور

آن نشان که آمار ثبتی درسامانه رصد در حال صحت‌سنجی تلفنی بوده و در آینده نیز مورد نظارت میدانی قرار خواهد گرفت و در پایان سال آمار دقیق اشتغال به مردم عزیز ایران اعلام خواهد شد. اطلاعات شاغلان جدید در سامانه ملی رصد اشتغال مستقیماً بر اساس اقدامات و عملکرد دستگاه‌های اجرایی در سطح مناطق و به صورت میدانی مستقل از مجموعه وزارت ادارات تعاون کار و رفاه اجتماعی ثبت و درج گردیده و در چندین مرحله به صورت پیامکی، تلفنی و بازدید حضوری مورد بازبینی و کنترل قرار می‌گیرد تا از دقت و اعتماد لازم برخوردار شود. پیش‌بینی‌ها حکایت از آن دارد که در نیمه دوم سال ۱۴۰۲، تعداد اشتغال ایجاد شده، به بیش از یک میلیون

مدت در سال گذشته، ۴۲ درصد رشد داشته است. در راستای اجرای برنامه دولت مردمی سیزدهم برای ایجاد سالانه یک میلیون شغل توسط استان‌ها و دستگاه‌های اجرایی در سال ۱۴۰۲ که در سامانه ملی رصد اشتغال ثبت می‌شود تا پایان شهریور ۱۴۰۲، ۴۶۰ هزار نفر اشتغال به تفکیک استان‌های کشور توسط بیش از ۲۱ هزار کاربر دستگاه اجرایی ثبت شده که در مجموع حدود ۴۲ نسبت به برنامه ۱،۰۸۸،۶۰۹ نفر تعهد اشتغال سال جاری پیشرفت رخ داده است. دولت سیزدهم، بعد نظارت بر خدمات منجر به اشتغال را به شکل چشمگیری بهبود بخشیده است و این امر موجب واقعی‌تر شدن ثبت اشتغال شده است. نشان به

قالب آزمایش سرزمینی، در بازه شش ماهه دوم سال ۱۴۰۰ و ۱۲ ماهه سال ۱۴۰۱، یک میلیون و ۹۷۰ هزار شغل ایجاد شد. نشان به آن نشان که میانگین اشتغالزایی دو سال اول دولت سیزدهم، دوبرابر اشتغالزایی دو سال اول دولت دوازدهم بوده است. به عبارتی در دو سال اول دولت سیزدهم به طور متوسط ۹۸۵ هزار شغل ایجاد شد درحالی که در دولت دوازدهم در این بازه زمانی حول و حوش ۴۹۲ هزار شغل ایجاد شد. میانگین ثبت شده اشتغال در دو سال اول دولت سیزدهم نسبت به مدت مشابه در دولت‌های گذشته بی‌سابقه بوده است. بر اساس آنچه در سامانه رصد ملی اشتغال به ثبت رسیده است، در شش ماهه اول سال ۱۴۰۲، ۴۶۰ هزار فرصت شغلی ایجاد شده که نسبت به همین

داده‌های رسمی معاونت کارآفرینی و اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی از ایجاد ۴۶۰ هزار فرصت شغلی در ۶ ماهه نخست امسال حکایت می‌کند، داده‌ای که نشان می‌دهد اشتغالزایی با پیشرفت ۴۲ درصدی مواجه شده است. گزاره‌ای که راهی عملکرد مناسب دستگاه‌های اجرایی در حوزه اشتغالزایی است. از همان هنگامی که دولت سیزدهم زمام اجرایی کشور را برعهده گرفت، کلیدواژه راهبرد اشتغالزایی در صدر برنامه‌های این دولت قرار گرفت، بطوری که با اقداماتی همچون ارائه الگوی زیست بوم ملی اشتغال در

اشتغال

ایجاد ۳۴۰ هزار شغل در مناطق مرزی طی سال گذشته

اشتغال مرزنشینان

معیشت مرزنشینان، اتحادیه تعاونی‌های مرزنشینان تشکیل دهد. بنابراین در راستای برنامه ملی تقویت کسب‌وکار و معیشت مرزنشینان، مناطق مرزی به‌عنوان پایگاه‌های صادراتی انواع کالا و خدمات، بهتر از گذشته رونق می‌یابد و توسعه کسب‌وکار و افزایش رفاه و معیشت مرزنشینان را به دنبال دارد.

حفظ امنیت مرزها یکی از مسائل حیاتی کشور به شمار می‌رود، از این رو بهره‌گیری از ظرفیت‌های اقتصادی و اجتماعی مغفول مانده مرزنشینان امری ضروری است و حمایت از مرزنشینان در شرایط اقتصادی، ضمن تقویت معیشت مردم ساکن در مناطق مرزی به تنظیم بازار کالاهای اساسی منجر می‌شود.

همسایگی ایران با ۱۵ کشور و وجود مرز طولانی به طول بیش از ۷۰۰۰ کیلومتر، توسعه پیوندهای راهبردی و گسترش همکاری و مشارکت با کشورهای همسایه، تنوع جغرافیایی در مناطق مرزی، تهدیدات امنیتی در آن سوی مرزها و پایین بودن شاخص‌های توسعه در بیشتر مناطق مرزی باعث

شده تدوین برنامه برای ایجاد اشتغال پایدار مرزنشینان ضرورت و اهمیت پیدا کند. بر همین اساس به پیشنهاد وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز، بهمن‌ماه سال ۱۴۰۰ برنامه ملی تقویت کسب‌وکار، معیشت مرزنشینان و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق مرزی از سوی هیأت دولت به تصویب رسید. این برنامه در بستر زیست‌بوم ملی اشتغال تعریف می‌شود. زیست‌بوم ملی اشتغال به‌عنوان یک الگوی اشتغالزایی از سوی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی برای ایجاد اشتغال میلیونی در کشور مطرح شده است و دو گروه افراد بیکار و افراد فاقد شغل شایسته را به‌عنوان مخاطب در نظر دارد.

از آنجا که مرزنشینان و ساکنین مناطق مرزی بیش از سایر مردم نقاط کشور آسیب‌پذیرند در صورتی که از نظر اقتصادی و معیشتی تأمین و دلگرم باشند موجب تقویت منافع ملی و امنیت کشور می‌شوند.

کشور است که زینبنده نیست. مرتضوی می‌افزاید: هر کجا جمعیت متراکم‌تر باشد، امنیت و رونق اقتصادی بالاتر است. توجه به مرزنشینان توجه به کل کشور و امنیت ملی است و در صورتی که مردم هم‌جوار مرز از آنجا خارج شوند، هزینه‌هایی که باید برای برقراری امنیت خرج کنیم بیش از هزینه ایجاد اشتغال است. تأکید وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی بر ضرورت توجه به معیشت مرزنشینان تا آنجاست که معتقد است یکی از مسیرهای دستیابی به رشد ۸ درصدی

کشور است که زینبنده نیست. مرتضوی می‌افزاید: هر کجا جمعیت متراکم‌تر باشد، امنیت و رونق اقتصادی بالاتر است. توجه به مرزنشینان توجه به کل کشور و امنیت ملی است و در صورتی که مردم هم‌جوار مرز از آنجا خارج شوند، هزینه‌هایی که باید برای برقراری امنیت خرج کنیم بیش از هزینه ایجاد اشتغال است. تأکید وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی بر ضرورت توجه به معیشت مرزنشینان تا آنجاست که معتقد است یکی از مسیرهای دستیابی به رشد ۸ درصدی

کشور است که زینبنده نیست. مرتضوی می‌افزاید: هر کجا جمعیت متراکم‌تر باشد، امنیت و رونق اقتصادی بالاتر است. توجه به مرزنشینان توجه به کل کشور و امنیت ملی است و در صورتی که مردم هم‌جوار مرز از آنجا خارج شوند، هزینه‌هایی که باید برای برقراری امنیت خرج کنیم بیش از هزینه ایجاد اشتغال است. تأکید وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی بر ضرورت توجه به معیشت مرزنشینان تا آنجاست که معتقد است یکی از مسیرهای دستیابی به رشد ۸ درصدی

کشور است که زینبنده نیست. مرتضوی می‌افزاید: هر کجا جمعیت متراکم‌تر باشد، امنیت و رونق اقتصادی بالاتر است. توجه به مرزنشینان توجه به کل کشور و امنیت ملی است و در صورتی که مردم هم‌جوار مرز از آنجا خارج شوند، هزینه‌هایی که باید برای برقراری امنیت خرج کنیم بیش از هزینه ایجاد اشتغال است. تأکید وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی بر ضرورت توجه به معیشت مرزنشینان تا آنجاست که معتقد است یکی از مسیرهای دستیابی به رشد ۸ درصدی